

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКСПЕРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

виникнення непередбачуваних ситуацій.

Список використаних джерел:

1. Рубан А.С. Следовательный эксперимент: теория и практика : автореф. дисс. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Александр Сергеевич Рубан. – Владимир, 2009. 26 с.
2. Лившиц Е.М. Тактика следственных действий / Е.М. Лившиц, Р. С. Белкин. – М., 1997. 152 с.
3. Чаплинський К.О. Організаційно-тактичні основи слідчого експерименту // Право і суспільство : зб. наук. праць. – 2010. № 6. С. 233–237.

Плетенець Віктор Миколайович,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри криміналістики,
судової медицини та психіатрії
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ОБШУКУ В УМОВАХ ПРОТИДІЇ КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВУ

Успіх проведення обшуку багато в чому залежить від ретельної підготовки до нього. Ця робота, починається з моменту прийняття рішення і до потрапляння на місце обшуку та має здійснюватися в ході слідчих і головним чином оперативних заходів. Отримання необхідної інформації зазвичай пов'язане з добуванням відомостей про особу обшукуваного, місце проведення обшуку та об'єктах, які необхідно обшукати.

Чим повніше буде зібрана така інформація, тим більше шансів розраховувати на успіх обшуку й убезпечитися від різного роду несподіванок. Обсяг зазначеної інформації визначається особливостями розслідуваного злочину, характером пошукових завдань. До числа відомостей про особу обшукуваного зазвичай ставляться дані про наступне: його фізичний стан і психічні особливості, темперамент, наявність попереднього злочинного досвіду, вид діяльності, спосіб життя, звички, склад членів сім'ї, які проживають з ним, взаємини з членами його сім'ї, стосунки з сусідами (якщо необхідно), наявність зброї та ін.

Наведені відомості варто оцінювати з позиції можливого впливу на правоохоронців в ході проведення даної процесуальної дії. Прояви протидії мають враховуватись до початку проведення обшуку.

Передбачаючи вказаний вплив з боку зацікавлених осіб слідчому доцільно залучати тих працівників, котрі добре розуміються на змісті та

тактиці проведення, мають відповідний досвід, є морально стійкими до проявів тиску.

Примусовий характер обшуку, звичайно супроводжується виникненням конфліктної ситуації під час нього, вимагає від слідчого проявляти максимальний спокій, витримку, коректність у своїх діях і не втрачати самовладання [1, с. 96].

Про місце проведення обшуку бажано знати наступне: його адресу, розташування будови, призначення та особливості, номер корпусу, під'їзду, поверху, де вхід у під'їзд, чи є балкон, не з'єднаний він з балконом іншої квартири, шляхи підходу до будинку, план приміщення; про місцевість - її характер, особливості, орієнтири, межі, шляхи підходу та ін. Щодо розшукуваних об'єктів бажано мати відомості про їх найменування, про призначення, кількості, розмірі, обсяг, форми, матеріал, з якого виготовлені, про особливості та ін

Оскільки обшук є психологічно насиченою слідчою (розшуковою) дією, важливо розібратися в деяких його особливостях. Перш за все обшук вимагає від слідчого психологічної готовності до нього, що виражається в концентрації уваги всіх органів почуттів, цілеспрямованості та стійкості уваги.

Звичайно, що всі варіанти розгортання подій спрогнозувати неможливо, однак, найбільш вірогідні з них мають бути опрацьовані. Таким чином слідчий діятиме на випередження, мінімізуючи тиск з боку зацікавлених осіб.

У разі прогнозування витоку інформації про планування проведення обшуку, слідчий має обмежити її кількість для інформування учасників. Зокрема про обставини обшуку можуть повідомитися вже безпосередньо перед його проведенням.

Склад учасників обшуку формується з урахуванням тяжкості вчиненого злочину, особливостей особистості обшукуваного, наявності у нього зброї, злих собак, характеру розшукуваних об'єктів, місця обшуку та його території, наявності схованок та ін. З урахуванням цього визначається число потрібних працівників міліції, фахівців, технічних помічників та ін.

Окрім того має повною мірою використовуватись фактор раптовості не тільки у відношенні осіб, за місцем мешкання яких проводитиметься обшук, а й в відповідних випадках щодо учасників проведення обшуків. Зазначена специфічна особливість підготовки до обшуку обумовлена необхідністю забезпечити елемент раптовості, який грає виключно важливу роль при здійсненні даної слідчої дії [2, с. 125].

Варто наголосити, що здебільшого в ході проведення обшуків, особи, в помешканні яких він проводиться намагаються приховати шукані об'єкти, сформувати у учасників відчуття помилковості, безперспективності та даремної витрати часу, дискредитації слідчого та інших учасників тощо. При цьому варто пам'ятати, що будь-які помилки учасників, неодмінно будуть використовуватись з метою визнання обшуку

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКСПЕРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

як такого, що проведений з порушеннями, а виявлені в ході нього докази – неналежні.

Таким чином ступінь результативності обшуку значною мірою залежить від підготовки до його проведення. Значної уваги в підготовці має приділятися таким обставинам як отримання відомостей про особу та місце проведення обшуку, так і визначення учасників даної процесуальної дії, прогнозування проявів протидії та шляхів її подолання. Врахування зазначених та інших обставин сприятиме отриманню позитивних результатів проведення обшуку.

Список використаних джерел

1. Белкін Р.С. Криміналістика: проблеми, тенденції, перспективи: Заг. і част. теорії. - М.: Юрид. лит., 1987. – 270с.
2. Белкін Р.С. Криміналістика. Учеб. для вузів МВС. - М.: Акад. МВС, 1995. – 357с.

Ревякіна Тетяна Олександрівна,

заступник директора

Дніпропетровського НДЕКЦ

МВС України

Кірін Роман Станіславович,

доктор юридичних наук, доцент,

провідний фахівець

Дніпропетровського НДЕКЦ

МВС України

ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ВИТРАТ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ЗАЛУЧЕННЯМ ЕКСПЕРТІВ ТА ПРОВЕДЕННЯМ ЕКСПЕРТИЗИ У ГОСПОДАРСЬКОМУ ПРОЦЕСІ

Проголошена судова реформа поетапно реалізується, у результаті чого перед юристами постає чимало питань як в практичному так і у науковому аспектах. Дійсно, із набранням чинності нової редакції Господарського процесуального кодексу України (далі – ГПК), на обговоренні юридичної спільноти продовжує перебувати регламентація порядку розгляду справ у цілому та судових витрат зокрема. На думку авторки допису [1], найбільше змін, у порівнянні із іншими видами судочинства, зазнав саме господарський процес, адже загальновідомо, що розгляд справ господарськими судами був найменш формалізованим.

Зауважимо, що перехідного періоду на застосування нової редакції ГПК практично не передбачено, адже відповідно до п. 9 його Перехідних положень справи у судах першої та апеляційної інстанцій, провадження у